

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **29.02.2024**

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars Milletvekili

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre, 18 yaşından küçük herkes çocuktur. "Çocuk evliliği", bu sözleşme ve diğer uluslararası sözleşmeler tarafından kesin bir şekilde yasaklanmıştır. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikler, çocukların haklarını ihlal etmektedir ve çocukları bir dizi zarara maruz bırakmaktadır. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikler, özellikle kız çocuklarını olumsuz etkilemekte olup, eğitim, sağlık ve genel iyi olma hallerini tehlikeye atmaktadır.

Türkiye, çocuk yaşta evliliklerin yaygın görüldüğü yetişkin ve devlet sorumluluğunun ihmal edildiği ülkelerden biridir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre, 2023 yılında 10 bin 471 kız çocuğu zorla evlendirilmiştir. Bu çocukların evlendirildikleri erkeklerin önceki medeni durumlarına bakıldığında, 168'inin boşandığı, 4'ünün ise evlendikleri kadının yaşamını yitirdiği ve dolayısıyla 172'sinin ikinci evliliklerinin olduğu görülmektedir. Ayrıca, yaklaşık 600 kız çocuğu 30 ile 45 yaşlarındaki erkeklerle evlendirilmiştir.

Zorla evlendirilen çocuklar, evliliklerinin ardından genellikle istismar, şiddet ve eğitim eksikliği gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu çocuklar, cinsiyetçi kalıpları pekiştirme ve çocukların daha fazla risk altına girmesine neden olan yaş ve güç dengesizliği gibi faktörlerle mücadele etmek zorundadır.

Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikler toplumsal cinsiyet kalıplarını pekiştirir ve kız çocuklarını daha fazla risk altına sokar. Bu kalıpları kırmak ve çocuk haklarını korumak için toplumlar, hükümetler ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği ve bilinçlendirme

alışmaları yapılmalıdır. Eğitim ve farkındalık artırma çabaları, ocuk yaşta evliliklerin azaltılmasında önemli bir rol oynayabilir.

ocuk yaşta, zorla ve erken evlilikle mücadelede etkili olmak için hak temelli politikaların benimsenmesi ve uygulanması gerekmektedir. Bu politikalar, çocukların eğitimine erişimlerini artırmalı, sağlık hizmetlerine erişimlerini güvence altına almalı ve cinsiyet eşitliğini teşvik etmelidir. Ayrıca, ocuk hakları ihlallerini önlemek ve cezalandırmak için yasal erevesler güçlendirilmelidir.

ocuk yaşta, zorla ve erken evlilikler, küresel olarak ciddi bir insan hakları ihlali, ocuk hakları ihlali ve toplumsal sorundur. Toplumlar, hükümetler ve uluslararası toplum, ocuk yaşta, zorla ve erken evlilikleri sona erdirmek ve çocukların haklarını korumak için kararlılıkla hareket etmelidir. Bu, eşitlikçi ve adil bir dünya için önemli bir adımdır ve tüm paydaşların birlikte çalışması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikler gündeminizde midir?
2. Son yedi yılda çocuk yaşta, zorla ve erken evlendirilen kaç çocuk bulunmaktadır? Bunların kaçı kız çocuğudur?
3. Son yedi yılda kaç çocuk doğum yapmıştır?
4. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikleri engellemek için ne tür çalışmalar yürütmektesiniz?
5. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikleri meşru gören toplumsal zihniyeti değiştirecek çalışmalarınız var mıdır?
6. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikleri meşrulaştıran/teşvik eden fetvalar veren din görevlilerine dair bir çalışmanız var mıdır?
7. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilik durumu gerçekleşmeden önce koruyucu önleyici politikaların üretilmesi ve bu politikaların yaygın uygulanabilmesi için gerekli mekanizmaları yaratacak mısınız?
8. Neden çocukların doğrudan ulaşabilecekleri şikâyet/başvuru mekanizmaları yerel ve yaygın olarak yaratılmamaktadır?
9. Türkiye'de çocuk istismarı, çocukların yaşadığı hak ihlalleri, şiddet ve kasten ölümlere ilişkin sağlıklı istatistiki verilerine yönelik çalışmanız var mıdır? Varsa istatistikler kamuoyu ile neden paylaşılmamaktadır?
10. Çocuk yaşta, zorla ve erken evliliklerle evlendirilen çocukların sonraki yıllarda boşanma oranlarının yüksek olmasının nedenleri üzerine Bakanlığınızın bir çalışması mevcut mudur?
11. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikler ile evlendirilip sonradan boşanan kadınlara yönelik Bakanlığınızın sosyal-psikolojik, hukuki ve ekonomik destek hizmetleri bulunmakta mıdır?
12. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikler ile evlendirilip sonraki yıllarda boşanan kadınların nafaka haklarının korunması amacıyla ilave koruma tedbirleriniz nelerdir?
13. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlilikler ile evlendirilen çocukların sosyal durumları ve statüleri üzerine bir araştırmanız mevcut mudur? Aile içi şiddet, yoksulluk, çalışma ve gelir durumu boyutuyla erken evlilikler içerisinde olan kadınlar ile diğer yaş grupları arasında bir ayrışma mevcut mudur?
14. Çocuk yaşta, zorla ve erken evlendirilmelerin illere göre dağılımı nedir?
15. 2024 itibariyle 19 yaş altında olup doğum yapan genç kadın sayısı kaçtır? Bu kadınlar içerisinde birden fazla doğum yapanların sayısı nedir?
16. 2002-2024 yılları arasında 19 yaş altında olup doğum yapması nedeniyle yaşamını yitiren genç kadın sayısı kaçtır?